

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE MEI 2017 NO. 5

WAARDEVOL TIEL

voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
vacature

Penningmeester:
Ronald van Lith
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081

t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:

waardevoltiel@gmail.com

Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
0344612328

Beste mensen,
Wie had kunnen vermoeden dat er zoveel, zo belangrijke en bijzondere archeologische vondsten op Medel gedaan zouden worden? Hoewel: het valt te beredeneren. Want goede, vaak wat hoger gelegen gronden in het rivierengebied, zijn, sinds de boer tienduizend jaar geleden

heeft leren ploegen, de meest gewilde plaatsen voor het vestigen van een nederzetting. Vooral toen de Romeinen de Germaanse boeren de fijne kneepjes van de bemesting hadden geleerd. Er valt nu dus vast te stellen dat zich niet alleen een sterk Romeins georiënteerde Bataafse nederzetting ten zuidwesten van de oude binnenstad van Tiel bevond, maar dus ook een belangrijke Romeinse of geromaniseerde nederzetting ten noord-oosten. Wat voor betekenis zou dat kunnen hebben voor het ontkiemen van de Tielse nederzetting aan de Linge? Er zijn in de bodemlagen van de Tielse binnenstad wel wat Romeinse artefacten gevonden, maar die vage sporen konden lang niet tot de conclusie leiden dat er een Romeinse oorsprong aan de stad ten grondslag ligt. Misschien moet er hier en daar dus wat dieper gegraven worden. Maar ongetwijfeld hebben de Medelse vondsten bijgedragen aan de drukte op de Beeldvormingsavond Cultuurhistorie van 12 april. In de Tielse raadszaal vertelde Ilse Schuuring, ambtenaar oudheidkundige zaken van de Gemeente Tiel, over de betekenis van de Medelse vondsten, gevolgd door Arnoud die een betoog gaf over de zichtbare historie in stad en landschap. Over soms kleine objecten en details, waar een boeiend verhaal achter stak. Tenslotte vertelde Peter over oude en nieuwe monumenten, over de uniekheid van Tiel als oude stad, met middeleeuws stratenpatroon, maar ook met veel wederopbouwarchitectuur. Over het bijzondere imago van de stad dat om behoud vraagt.

NOTULEN VAN DE BIJEENKOMST VAN 25 MAART 2017.

Aanwezig: Jan, Ronald, Arnoud, Ton en Ada.

Afwezig: Peter en Willem.

OPENING.

Arnoud opent de vergadering en deelt mee dat Nancy Hageman, die zich als aspirant secretaris had aangemeld, verhinderd is wegens ziekte. Om 15.45 zal Hans Horsting van Duurzaam Rivierenland op zijn verzoek aan de vergadering deel nemen.

NOTULEN.

De notulen van 4 maart worden vastgesteld.

MEDEDELINGEN EN STUKKEN.

Er is een uitnodiging van het GNMF voor een excursie naar Fort Pannerden op woensdag 12 april 2017.

De hr. Van Baal heeft een voorstel gedaan voor een bezoek aan Industrieweg 10, om de tekening van het te bouwen benzinestation te komen bekijken. Besloten wordt dat het bezoek op 22 april om 13.30 zal plaats vinden. Arnoud zal de afspraak aan de afwezigen doormailen.

Ton deelt mee dat er in het kader van de cursus Tielologie 25 personen naar de lezing van Jan en hem zijn gekomen. Er moesten zelfs enkele aanmelders teleurgesteld worden, omdat 25 personen het maximum was. De locatie in het slachthuis bleek voor dat aantal ook al te klein, zodat er uitgeweken is naar een zaal op Latensteijn, in het gebouw waar ook de Bato is gevestigd. De bezoekers waren enthousiast. In het kader van de ledenwerfactie zijn inschrijfformulieren aan de deelnemers uitgedeeld.

Er wordt door Pro Tiel een motie voorbereid die wil bewerkstelligen dat er een onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid tot het behoud van de voormalige VVV kiosk.

AFSPRAKEN.

De Afspraken van 4 maart blijven gehandhaafd, behalve de laatste; Jan heeft een foto naar Arnoud gestuurd die hem heeft doorgestuurd naar het GNMF.

Wat betreft de structuurvisie binnenstad heeft Arnoud geen probleem met de voorstellen die Ton in een vooropzet heeft rondgemaild. Wel tekent hij daarbij aan dat bij enkele geopperde ideeën investeringen ter verbetering zullen moeten worden gedaan door derden, waardoor het meer wensgedachten zijn dan realiteit. Afsproken wordt dat Ton zijn voorstellen namens Waardevol Tiel doorstuurt naar de hr. Kramer van de gemeente en daar tevens een suggestie in opneemt om een fietsenstalling te plaatsen aan het Hoogeinde, bij het begin van het winkelcentrum.

WAT VERDER TER TAFEL KOMT.

Arnoud zal voor de Gemeenteraad en andere belangstellenden op 13 april een lezing houden in de Tielse raadszaal in het kader van de Beeldvorming Cultuurhistorie. Uitgangspunten hierbij zijn de gebouwde en ongebouwde omgeving en de rivierengebieden.

Jan heeft tot nu toe op eigen kosten boekjes voor de cursus Tielologie gemaakt. Afgesproken wordt dat onze penningmeester t.z.t. namens Waardevol Tiel een rekening zal indienen bij de Volksuniversiteit en de kosten met Jan vereffent.

Hans Horsting is inmiddels binnengekomen. Hij werkt sinds twee jaar bij Duurzaam Rivierenland en ziet raakvlakken met de activiteiten van Waardevol Tiel. De organisatie werkt in opdracht van de gemeente met als kerntaken Natuur en Milieu Educatie op basisscholen aan de hand van lespakketten en ondersteuning van acties van zwerfafval. Verder het helpen oprichten van o.a. een duurzame energie cooperatie en het verhuren van een vergaderzaal voor 20 personen voor een zacht prijsje. Arnoud geeft een toelichting op de activiteiten van Waardevol Tiel. Arnoud geeft aan dat we sinds kort gastlessen geven en dat die nog in ontwikkeling zijn. Hans heeft hier belangstelling voor en wil hier graag meer over weten. Over en weer wordt schriftelijke informatie uitgewisseld. Afgesproken wordt om informatie op elkaars website te plaatsen.

Arnoud licht, als lid van de Klankbordgroep Dijkverzwaring, de aanwezigen in over de te verwachten werkzaamheden tussen Tiel en Waardenburg. De waterstanden blijken in de praktijk hoger te zijn dan verwacht. Waardoor de dijken qua hoogte, breedte en stabiliteit niet aan de normen van Rijkswaterstaat voldoen, uitgaande van een kans van een dijkdoorbraak bij gemiddeld eens in de 1250 jaar. Er is een brede maatschappelijke discussie geweest, waarin de wensen van de bewoners, zoals steigers om te vissen, dorpsontwikkeling en een hoogwatergeul, aan de orde zijn geweest. De financiering is nog niet geheel bekend. Het is onvermijdelijk dat de dijken fors hoger zullen worden. Gedacht wordt aan 1,5 m hoger dan nu. Voorts wordt er maatwerk geleverd bij de Ophemertse dijk in Tiel, bij Varik, bij de dikke toren en het kasteelbos in Waardenburg. Om de uiterwaarden zo groot mogelijk te houden, dient al het werk binnendijks plaats te vinden. Uitgangspunt is dat Natura 2000 gebieden in de uiterwaarden niet mogen worden aangetast. Een Milieu Effect Rapportage zal worden opgesteld door het Waterschap in Tiel. In 2019 moet het plan klaar zijn.

Het is nog onduidelijk of er woningen afgebroken moeten worden. Dit geldt ook voor het dijkhuisje van Stadsherstel aan de Ophemertse dijk. Als voorbeeld kan Hurwenen dienen, dat reeds verzwaard is en niet lelijk is geworden.

RONDVRAAG.

Op last van de gemeente moet het illegaal gekapte bos bij de voormalige glasfabriek herplant worden met middelgrote bomen.

Gerard Volmer gaat met Peter overleggen over de monumentenwandeling van 21 mei 2017.

AFSPRAKEN.

Ton stuurt namens Waardevol Tiel bemerkingen over de Binnenstadvisie naar de Gemeente.

Ronald stelt in overleg met Jan, Peter en Ton een declaratienota op voor de kosten van de cursus Tielologie.

Arnoud schrijft stukje voor ledenwerfactie.

Peter onderzoekt reproductie weeshuisbeeldjes.

Ton en Jan brengen parasolsituatie visafslag in beeld.

Peter en Arnoud dragen nissenhut aan als kandidaatmonumet bij de monumentencommissie.

Peter organiseert iconen stadswandeling tijdens Tiel Toont.

Willem achterhaalt eigendom en status werfkelders.

Peter, Ton en Jan organiseren fietstocht buitengebied voor monumentendag.

Ada werkt aan verbeterplan binnentuinen ziekenhuis.

Peter houdt voeling met de rode beuk van Walstede.

Peter en Ton werken aan het behoud van de VVV kiosk.

vergaderingen 2017.

Aanvang 14.00 uur.

Plaats: Kerkstraat 32.

zaterdag 6 mei.

zaterdag 3 juni.

zaterdag 1 juli .

zaterdag 2 september.

zaterdag 7 oktober.

zaterdag 4 november.

zaterdag 2 december.

Agenda voor Waardevol Tiel 4 februari 2017.

Opening.

Notulen 25 maart 2017.

Afspraken van vorige vergadering.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Tankstation Industrieweg.

Aanplant meidoornhagen.

Behoud VVVKiosk.

Organiseren ledenwerfactie.

Wat verder ter tafel komt.

Rondvraag en afspraken.

Sluiting.